

Uutta ARTTU2-ohjelmasta

ARTTU2-TUTKIMUSOHJELMAN JULKAISUSARJA ■ NRO 12/2016

ARTTU2
Tutkimusohjelma Forskningsprogrammet

REA-puntarikyselyn tulosraportti syksy 2016

Siv Sandberg, Åbo Akademi

TULOSRAPORTIN RAKENNE

Johdanto

Taustatietoa tutkimuksesta

Tulevaisuuden kunnan
rakentaminen

Uudistusten eteneminen
maakuntatasolla

Uudistusten valmistelun
johtaminen ja eteneminen
valtakunnan tasolla

Seuraavat askelmat

REA-PUNTARI OSANA UUDISTUSTEN REAALIAIKAISTA ARVIOINTITUTKIMUSTA

Osana ARTTU2-ohjelmaa toteutettavan reaaliaikaisen arviointitutkimuksen (REA) tarkoituksena on selvittää tulevaisuuden kunnan rakentamista sekä sote- ja maakuntauudistuksen valmistelua ARTTU2-tutkimuskunnissa.

Reaaliaikainen arviointi palvelee sekä valtakunnallisia että paikallisia tietotarpeita.

Osana arviointitutkimusta tehdään noin kuuden kuukauden välein puntarikysely kuntien luottamushenkilö- ja viranhaltijajohdoille.

Ensimmäinen REA-barometrikysely tehtiin syys-lokakuussa 2016. Barometrikysely sisälsi yhteensä 20 kysymystä tulevaisuuden kunnan rakentamisesta, uudistusten etenemisestä maakuntatasolla sekä uudistusten valtakunnallista johtamisesta.

REA-puntarikyselyn 1/2016 tiedonkeruuvaiheen aikana syys-lokakuussa kunnissa ja maakunnissa oli käynnissä uudistusten esivalmisteluvaihe ja sote- ja maakuntalainsäädännön lakiluonnokset olivat lausuntokierroksella (taulukko 1).

Taulukko 1. Sote- ja maakuntauudistuksen vaiheet v. 2015–2019 tämänhetkisen suunnitelman mukaisesti.

Vuosi	Valtakunnallisen uudistuksen vaiheet	Valmisteluvaihe kunnissa ja maakunnissa
2015	Pääministeri Juha Sipilän hallitusohjelma 5/2015 Hallituksen linjaus uudistuksen askelmerkeistä 11/2015 Lausuntokierros askelmerkeistä 12/2015-2/2016	
2016	Hallituksen linjaukset palvelutuotannon järjestämisestä 4/2016 Lakiluonnokset 6/2016 Hallituksen esitysluonnos lausuntokierroksella 31.8-9.11.2016	Esivalmistelu REA-puntari 1/2016
2017	Lakipaketin eduskuntakäsittely 1–6/2017 Kuntavaalit 9.4.2017 Järjestämislakien voimaantulo 1.7.2017	Esivalmistelu 1-6/2017 Väliaikainen hallinto 7-12/2017 REA-puntari 1/2017 osana päättäjätutkimusta (tammi-helmikuu) REA-puntari 2/2017 (syyskuu)
2018	Maakuntavaalit 28.1.2018	Väliaikainen hallinto 1-2/2018 Maakuntavaltuuston toimikausi alkaa 1.3.2018
2019	Vastuu sosiaali- ja terveydenhuollosta sekä muista tehtävistä siirtyy maakunnille	Uudet maakunnat aloittavat toimintansa 1.1.2019

Perustietoa REA-puntarikyselystä

REA-puntarikysely suoritettiin 26.9.2016–26.10.2016 sähköisenä webropol-kyselynä. Kyselyn kohdejoukkona oli ARTTU2-tutkimuskuntien johtavat luottamushenkilöt ja viranhaltijat, tarkemmin ottaen valtuuston ja hallituksen puheenjohtajat ja varapuheenjohtajat sekä kunnan johtoryhmän jäsenet. Kyselyjä lähetettiin yhteensä 472 eli keskimäärin 12 kyselyä tutkimuskuntaa kohden. Vastausten lukumäärä oli 175 ja vastausprosentti 37. Vastauksia saatiin kaikista tutkimuskunnista. Kuntakohtaisten vastausten lukumäärä vaihteli kahden ja kahdeksan välillä. (taulukko 2 ja liitetaulukko 1)

Puntarikyselyn tarkoituksena on antaa nopea tilannekuva uudistusten valmistelusta. Analyysin haasteena on, että vastaajat ottavat kantaa kunnalliseen ja maakunnalliseen tilanteeseen, mutta tuloksia ei voida analysoida kunta- tai maakuntakohtaisesti otoksen vähäisyyden ja alhaisen vastausprosentin takia.

Taulukko 2. REA-puntarikyselyyn vastanneet aseman, sukupuolen sekä kuntakokoluokan mukaan (N = 175). ARTTU2-kunnat, lokakuu 2016.

	Vastanneet, lkm	% vastanneista
Vastaajan asema		
Luottamushenkilö	83	47,4
Viranhaltija	92	52,6
Yhteensä	175	100
Sukupuoli		
Mies	95	54,3
Nainen	75	42,9
Ei vastausta	5	2,9
Yhteensä	175	100
Kuntakokoluokka (1.1.2016)		
Alle 5 000 as.	25	14,3
5 000–10 000 as.	41	23,4
10 001–20 000 as.	34	19,4
20 001–50 000 as.	29	16,6
50 001–100 000 as.	23	13,1
Yli 100 000 as.	23	13,1
Yhteensä	175	100

Tulevaisuuden kunnan rakentaminen

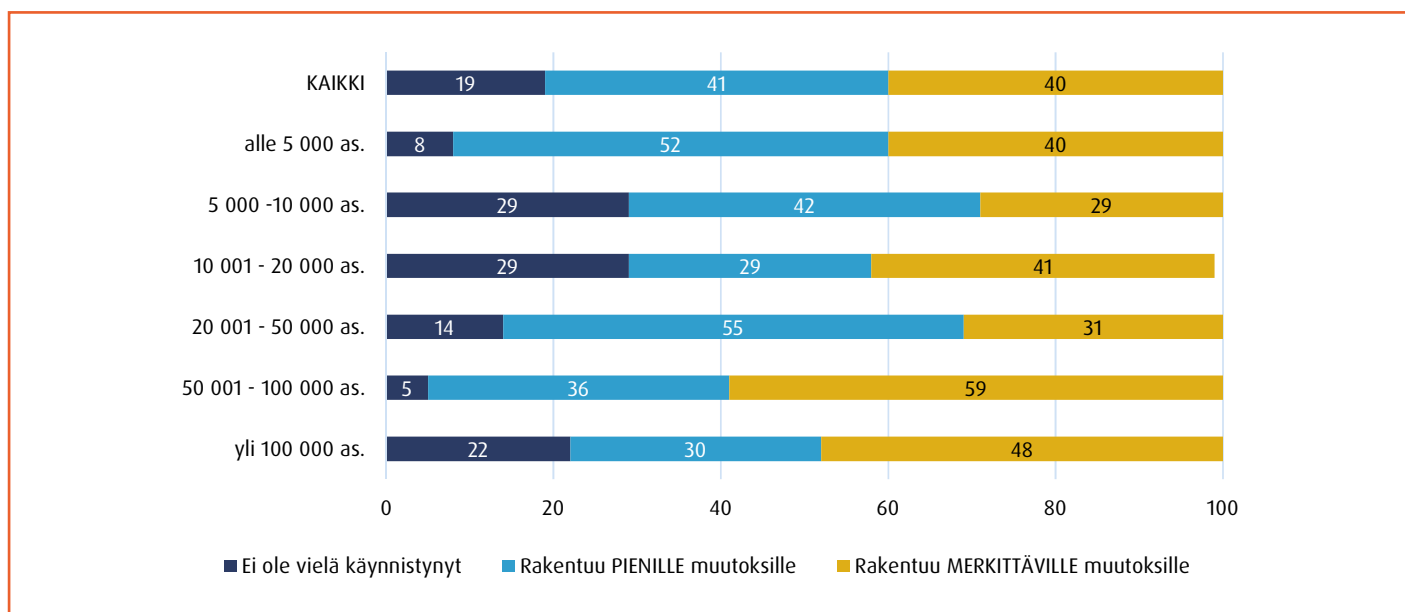
Kuntien rooli muuttuu sosiaali- ja terveydenhuollon siirtyessä maakuntien vastuulle. Kunnan rooli palvelutuottajana vähenee samalla kuin kunnan rooli paikallisen elämän edellytysten luoja- ja vahvistuu. Muutostarve suhteessa nykyiseen vaihtelevat paljon kuntien ja maakuntien välillä. Monessa pienessä kunnassa sosiaali- ja terveystalvet on pitkään hoidettu yhdessä muiden kuntien kanssa, joten sote- ja maakuntauudistuksen mukanaan tuoma uudistustarve ei ole niissä niin suuri kuin isoissa kunnissa.

Vastaajista 60 prosenttia kokee tuntevansa melko hyvin tai erittäin hyvin, miten uudistusten valmistelu etenee omassa kunnassa. Viranhaltijat tuntevat uudistusten tilanteen paremmin (66 % hyvin tai erittäin hyvin) kuin luottamushenkilöt (54 %). Luottamushenkilöistä 46 prosenttia ilmoittaa, että ei tunne uudistusten valmistelun tilannetta lainkaan tai tuntee vain jonkin verran. Ottaen huomioon, että kyselyyn vastanneet luottamushenkilöt kuuluvat valtuuston ja hallituksen puheenjohtajistoon, luku on melko korkea. (taulukko 3)

Taulukko 3. Vastausten %-jakaumat kysymyksestä "Kuinka hyvin koet tietäväsi, miten uudistusten valmistelu etenee kunnassasi?" vastaajan aseman mukaan tarkasteltuna (N = 173). ARTTU2-kunnat, lokakuu 2016.

	Kaikki vastaajat	Luottamushenkilöt	Viranhaltijat
En lainkaan	3	4	2
Jonkin verran	37	42	32
Melko hyvin	40	42	38
Erittäin hyvin	20	12	28
Yhteensä (%)	100	100	100
N	173	83	90

Suunnitteilla olevien sote- ja maakuntauudistusten myötä myös kunnan rooli muuttuu. Tulevaisuuden kunnan rakentaminen on puntarikyselyn perusteella käynnistynyt useimmissa kunnissa, mutta muutoksen laajuus vaihtelee kuntien ja kuntaryhmien välillä (kuvio 1).

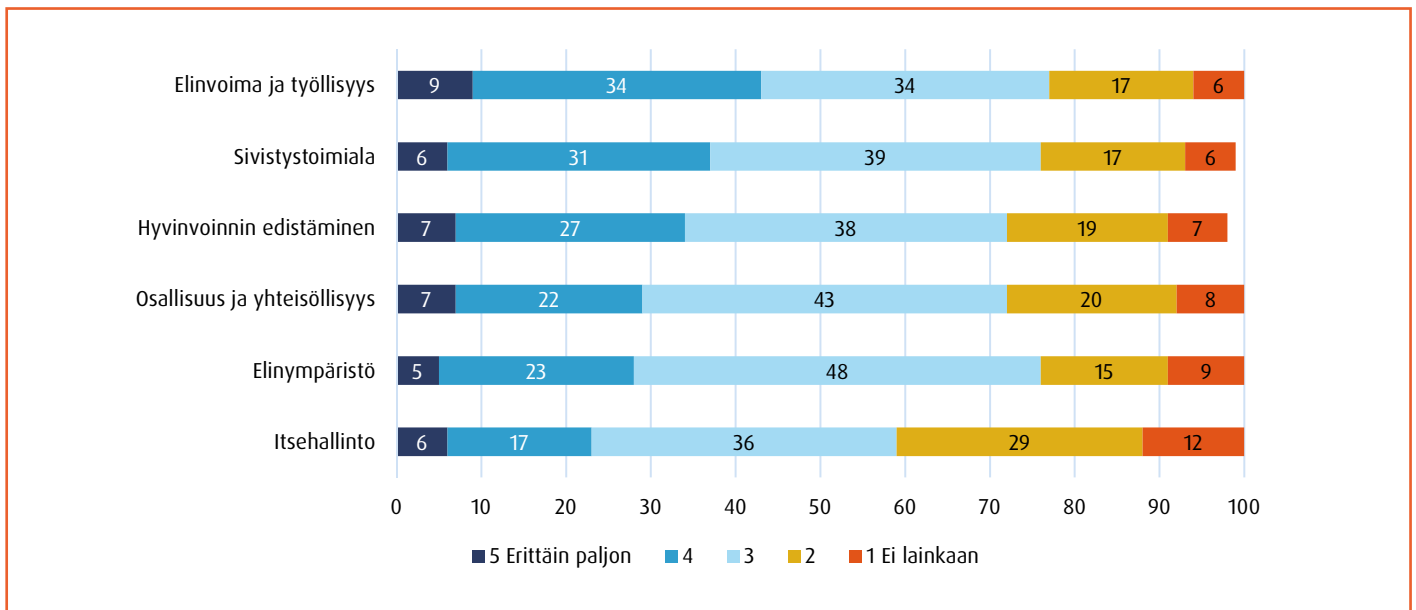
Kuvio 1. Vastausten %-jakaumat kysymyksestä ”Onko tulevaisuuden kunnan rakentaminen käynnistynyt omassa kunnassasi?” kuntakokoluokittain tarkasteltuna (N = 173). ARTTU2-kunnat, lokakuu 2016.

Kaikista vastanneista 41 prosenttia arvioi, että uuden kunnan rakentaminen tulee perustumaan vain pienille muutoksille ja 40 prosenttia, että uusi kunta on rakentumassa merkittäville muutoksille. Yli 50 000 asukkaan kunnissa arvioidaan muita useammin, että uuden kunnan rakentaminen perustuu merkittäville muutoksille. Viranhaltijat arvioivat luottamushenkilöitä useammin, että uuden kunnan rakentaminen perustuu merkittäville muutoksille (taulukko 4).

Kuntaliiton jäsenyyksen mukaan tulevaisuuden kunnalla on sivistysrooli, hyvinvointirooli, osallisuus- ja yhteisöllisyysrooli, elinkeino ja työllisyysrooli, elinympäristörooli, itsehallintorooli sekä kehittäjä- ja kumppanirooli. Puntarivastausten perusteella kunnan rooli elinvoiman ja työllisyyden edistäjänä on vahvistunut eniten, seuraavaksi tärkeämmäksi nousee sivistystoimialan kehittäminen (kuviota 2).

Taulukko 4. Vastausten %-jakaumat kysymyksestä ”Onko tulevaisuuden kunnan rakentaminen käynnistynyt omassa kunnassasi?” vastaajan aseman mukaan tarkasteltuna (N = 174). ARTTU2-kunnat, lokakuu 2016.

	Kaikki vastaajat (%)	Luottamushenkilöt (%)	Viranhaltijat (%)
Ei ole vielä käynnistynyt	19	18	21
On käynnistynyt, mutta on rakentumassa vain pienille muutoksille	41	50	33
On käynnistynyt ja on rakentumassa merkittäville muutoksille	40	32	47
Yhteensä (%)	100	100	100
N =	174	82	92

Kuvio 2. Vastausten %-jakaumat kysymyksestä ”Arvioi seuraavien tulevaisuuden kunnan roolien vahvistumista omassa kunnassasi tähän mennessä”. (N=175). ARTTU2-kunnat, lokakuu 2016.

REA-puntarikyselyssä pyydettiin vastaajia arvioimaan kymmen-
tä eri väittämää tulevaisuuden kunnan rakentamisesta oman
kuntansa näkökulmasta (taulukko 5). Vastaajat olivat tulosten
mukaan melko vakuuttuneita (72 % samaa mieltä) siitä, että
kunnassa on ymmärretty, miksi on tärkeää pohtia tulevaisuuden
kunnan sisältöä. Enemmistö vastaajista koki myös, että kunnal-
la on selkeä visio tulevaisuudesta (58 % samaa mieltä) ja että
kunnassa on selkeitä toimenpiteitä, joilla viedään kehittämistä
eteenpäin (54 % samaa mieltä).

Skeptiset arviot kohdistuivat kunnan yhteistyöhön kuntalaisten,
yritysten ja järjestöjen kanssa uuden kunnan kehittämistyös-
sä sekä luottamushenkilöiden johtamisosaamiseen. Vain 28
prosenttia vastaajista yhtyi väittämään ”Kunnassani on tehty
tulevaisuuden kunnan kehittämistyötä riittävässä yhteistyös-
sä kuntalaisten, yritysten ja järjestöjen kanssa”. Vastaajista 29
prosenttia koki, että luottamushenkilöillä on tarpeeksi johtamis-
osaamista tulevaisuuden kunnan kehittämiseksi. Arvio viran-
haltijoiden johtamisosaamisesta jakoi luottamushenkilöiden ja
viranhaltijoiden mielipiteitä. Viranhaltijoista 73 prosenttia ja luot-
tamushenkilöistä 45 prosenttia koki, että kunnan viranhaltijoilla
on tarpeeksi johtamisosaamista tulevaisuuden kunnan kehittä-
miseksi. (taulukko 5)

Taulukko 5. Vastaukset kysymyksestä ”Arvioi seuraavia väittämiä oman kuntasi näkökulmasta” vastaajan aseman mukaan tarkasteltuna
(N = 175). Väittämän kanssa samaa mieltä olevat (%), vastausvaihtoehdot 4&5). ARTTU2-kunnat, lokakuu 2016.

	Väittämän kanssa samaa mieltä olevat, %		
	Kaikki vastaajat	Luottamushenkilöt	Viranhaltijat
Kunnassani...			
..on ymmärretty, miksi on tärkeää pohtia tulevaisuuden kunnan sisältöä	72	74	71
..viranhaltijoilla on tarpeeksi johtamisosaamista tulevaisuuden kunnan kehittämiseksi	60	45	73
..on selkeä visio tulevaisuudesta	58	49	65
...on myönteinen kehittämissilmapiiri tulevaisuuden kuntaa kohtaan	57	59	54
..on selkeitä toimenpiteitä, joilla viedään tulevaisuuden kunnan kehittämistä eteenpäin	54	48	59
..suhtaudutaan myönteisesti tulevaisuuden kuntaan liittyvien ongelmien ratkaisemiseen	53	54	52
Tulevaisuuden kunnan rakentaminen on edennyt kunnassani suunnitelmallisesti	38	38	38
Kuntani kehittämistä on edistetty erilaisten kokeilujen kautta	31	27	35
...luottamushenkilöillä on tarpeeksi johtamisosaamista tulevaisuuden kunnan kehittämiseksi	29	29	28
...on tehty tulevaisuuden kunnan kehittämistyötä riittävässä yhteistyössä kuntalaisten, yritysten ja järjestöjen kanssa	28	30	27
N =	175	83	92

Uudistusten eteneminen maakuntatasolla

Maakunta- ja sote-uudistusten esivalmistelu on edennyt maakunnissa eri tavoilla ja eri tahdissa. Puntarikyselyn sisältämien, kyseiseen aiheeseen liittyvien kysymysten pääasiallinen tarkoitus oli taustoittaa kysymyksiä uudistusten etenemisestä ja mahdollistaa analyysia eri organisointitapojen merkityksestä uudistusten etenemiselle.

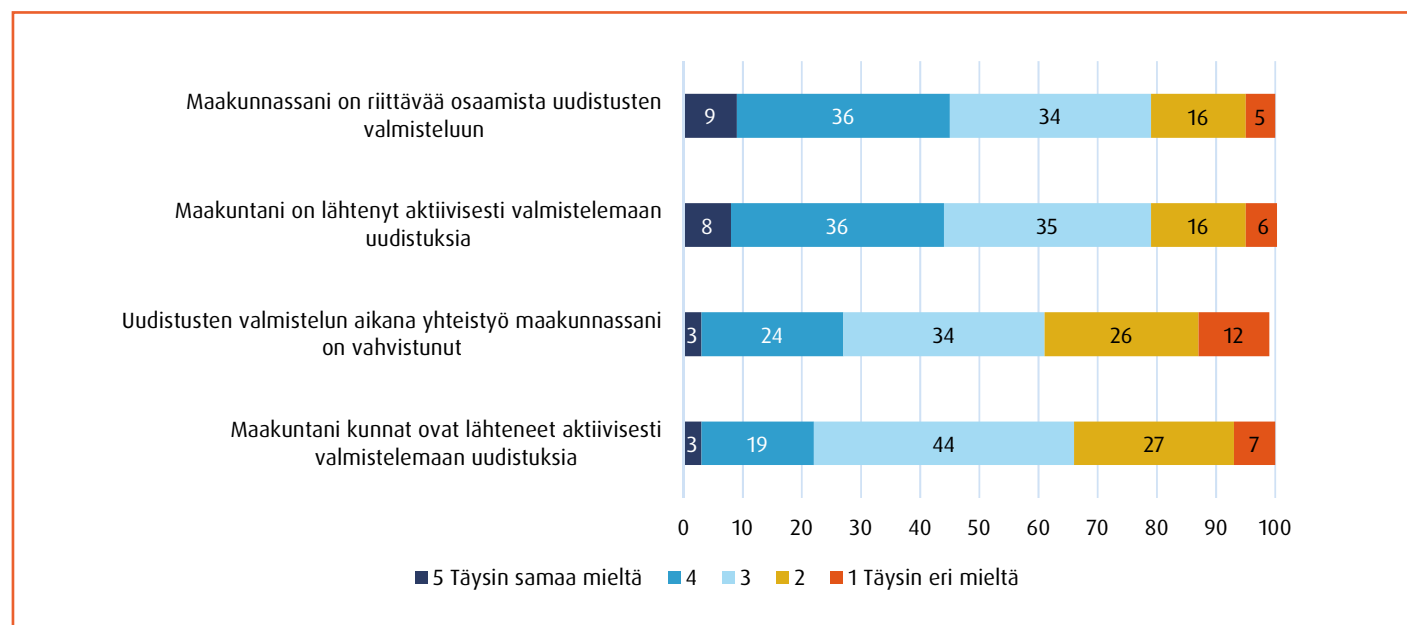
Vastausten melko suuri hajonta saman maakunnan ja jopa saman kunnan sisällä kertoo siitä, että tapa, jolla sote- ja maakuntauudistusta esivalmistellaan maakuntatasolla, on ollut kyselyhetkellä lokakuussa 2016 monelle kuntavastaajalle vielä epäselvä. Se heijastaa myös maakunnallisten uudistusvalmistelujen eritahtisuutta eri puolella Suomea. Kyselyajankohtana valmistelutilanne oli vielä epäselvä muun muassa Uudellamaalla. Maakuntauudistuksen valmistelu näyttäisi olleen selkeästi keskitetty maakuntaliitolle. Sen sijaan sote-uudistuksen valmistelun järjestämisessä on ollut merkittäviä vaihteluja maakuntien välillä. (taulukko 6)

Puntarikyselyssä vastaajia pyydettiin ottamaan kantaa neljään väittämään uudistusten etenemisestä maakuntatasolla. Vastausten hajonta oli suurta, mikä heijastaa valmistelujen eritahtisuutta eri maakunnissa. Väittämään ”Maakuntani kunnat ovat lähteneet aktiivisesti valmistelemaan uudistuksia” 34 prosenttia vastaajista suhtautui epäilevästi ja 22 prosenttia myönteisesti.

Taulukko 6. Kysymysten ”Minkä tahon vetovastuulla sote-uudistus etenee maakunnassasi?” sekä ”Minkä tahon vetovastuulla maakuntauudistus etenee maakunnassasi?” vastausjakaumat (%), N = 170–174). ARTTU2-kunnat, lokakuu 2016.

	Minkä tahon vetovastuulla SOTE-UUDISTUS etenee maakunnassasi?	Minkä tahon vetovastuulla MAAKUNTAUUDISTUS etenee maakunnassasi?
Maakuntaliitolla on pääasiallinen vetovastuu	35,7	80,6
Sairaanhoidopiirillä on pääasiallinen vetovastuu	17,5	2,4
Jollakin muulla yhteistyöelimellä on pääasiallinen vetovastuu	15,2	4,7
Maakunnan keskuskaupungilla on pääasiallinen vetovastuu	14,0	2,9
Vastuu on jaettu useamman toimijan kesken	17,5	9,4
Yhteensä (%)	100	100
N =	174	170

ti. Myös väittämään ”Uudistusten valmistelun aikana yhteistyö maakunnassani on vahvistunut” suhtauduttiin enemmän skeptisesti (38 %) tai neutraalisti (34 %) kuin myönteisesti (27 %). Vastaajista 44 prosenttia koki, että maakunta on lähtenyt aktiivisesti esivalmistelemaan uudistuksia ja 45 prosenttia arvioi, että omassa maakunnassa on riittävä osaamista uudistusten esivalmisteluun. (kuvi 3)

Kuvio 3. Kuntapäätäjien arviot sote- ja maakuntauudistuksen valmistelun etenemisestä omassa maakunnassa koskevista väittämistä. Vastausten %-jakaumat. (N = 175). ARTTU2-kunnat, lokakuu 2016.

Useimmissa maakunnissa Kainuuta, Etelä-Karjalaa ja Pohjois-Karjalaa lukuun ottamatta sosiaali- ja terveyspalvelujen siirtäminen maakuntatasolle on ollut vielä suunnitteluvaiheessa. Tästä syystä on luonnollista, että suurin osa vastaajista koki, etteivät sote-uudistuksen tavoitteet ole juuri lainkaan edistyneet. Omaisuusjärjestelyt kuntien ja maakunnan välillä, demokratian vahvistaminen, henkilöstön siirtyminen sekä valinnanvapaus olivat vastausten perusteella edenneet kyselyhetkellä kaikista vähiten. (kuvio 4)

Uudistusten valmistelun johtaminen ja eteneminen valtakunnan tasolla

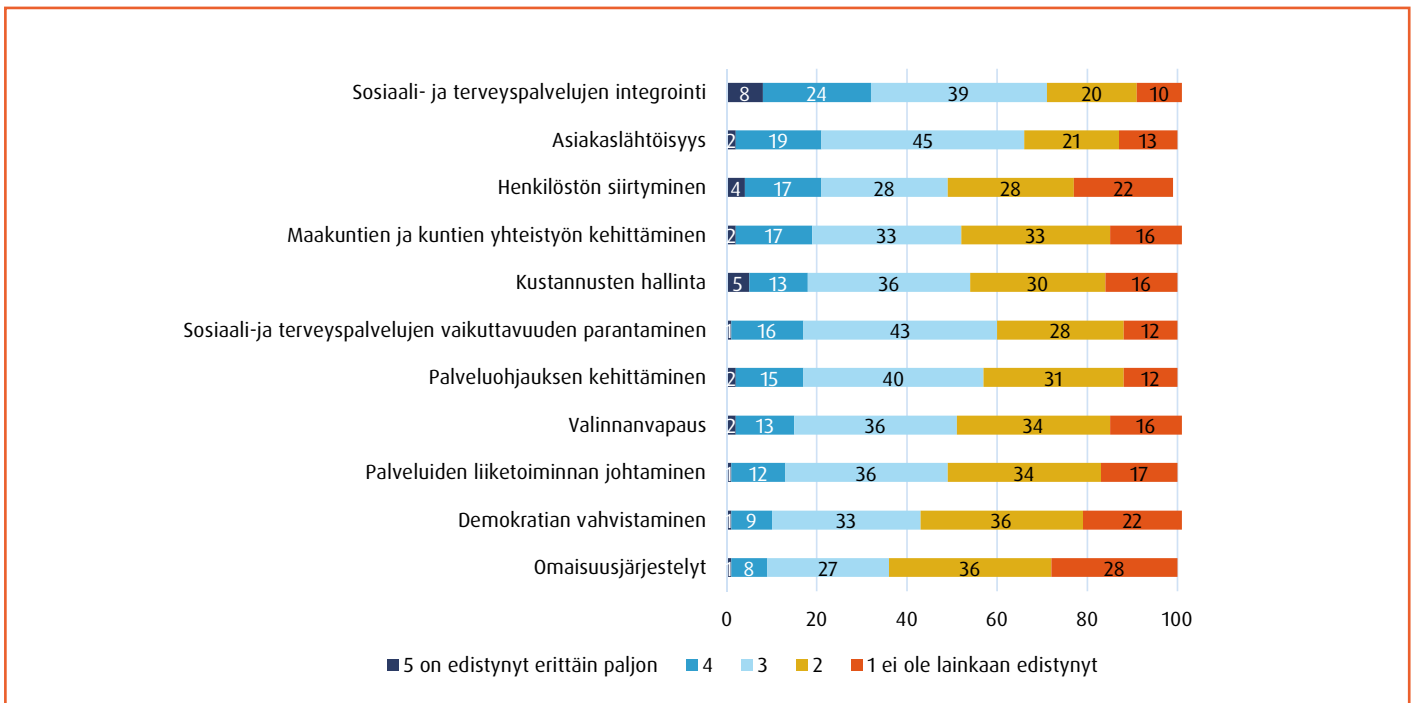
REA-puntarikysely tehtiin syys-lokakuussa 2016, jolloin sote- ja maakuntauudistuksen ensimmäinen lakipaketti oli lausunnoilla kunnissa. Kuntien edustajat suhtautuivat kyselyvastausten mukaan melko kriittisesti uudistusten valtakunnalliseen johtamiseen ja etenemiseen. Vastaajat kokivat, että Sipilän hallitus ja ministerit ovat sitoutuneet uudistuskokonaisuuden toteuttamiseen, mutta suhtautuivat kriittisesti riskien arviointiin, ehdotusten toteuttamiskelpoisuuteen sekä siihen, miten maakuntien erilaisuus otetaan uudistuksissa huomioon. (taulukko 7)

REA-puntarikyselyssä pyydettiin vastaajia arvioimaan myös eri tahojen merkittävyyttä uudistusten valmistelussa (kuvio 5). Vastaajat arvioivat, että hallituksella, valtiovarainministeriöllä sekä

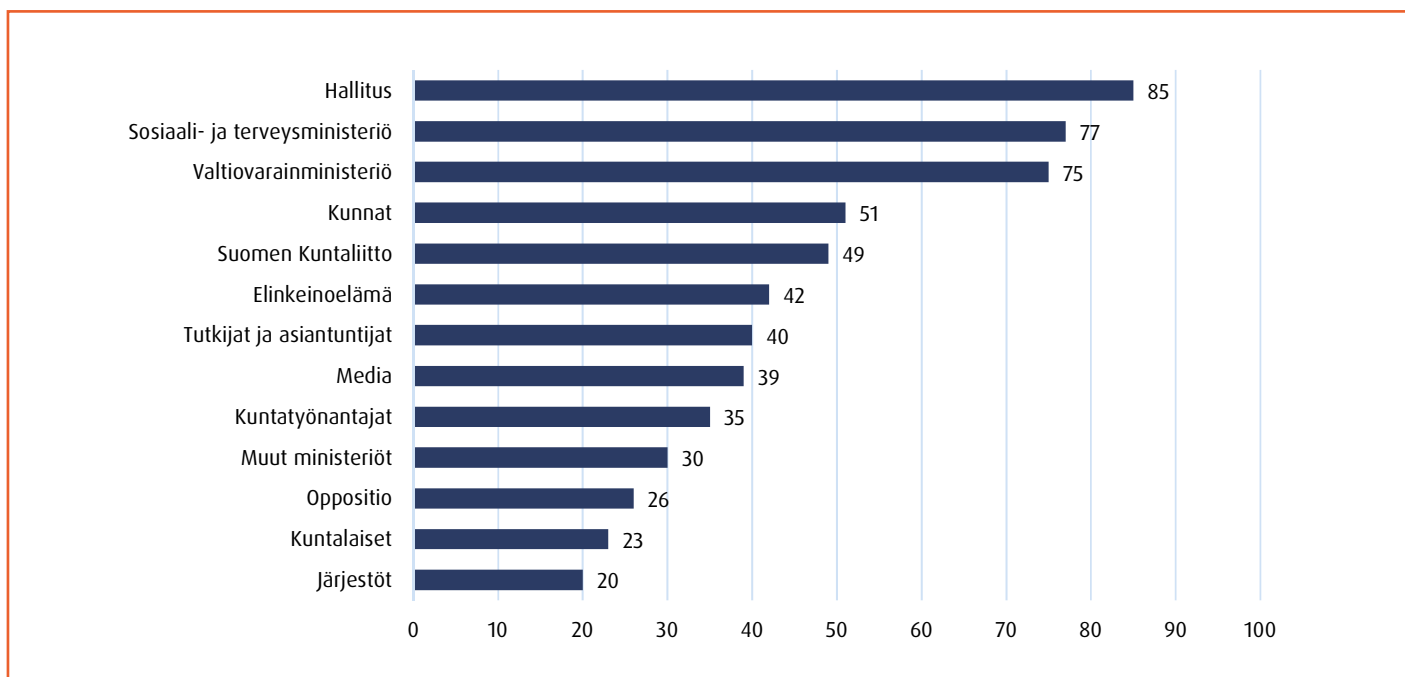
sosiaali- ja terveysministeriöllä on eniten painoarvoa. Vähiten merkittäviksi tahoiksi uudistuksen kannalta arvioitiin oppositio, kuntalaiset ja järjestöt. Kunnilla, Suomen Kuntaliitolla, elinkeinoelämällä sekä tutkijoilla ja asiantuntijoilla arvioitiin olevan kohtalainen merkitys uudistuksen etenemiselle.

Taulukko 7. Kuntapäättäjien arviot seuraavista, uudistusten valtakunnalliseen johtamiseen ja etenemiseen liittyvistä väittämistä? Vastaajista samaa mieltä olevien %-osuudet. (N = 175). ARTTU2-kunnat, lokakuu 2016.

	% samaa mieltä
Uudistusten suunnittelussa tulisi olla enemmän tilaa maakuntakohtaisiin ratkaisuihin	68
Sipilän hallitus ja ministerit ovat sitoutuneet uudistuskokonaisuuden toteuttamiseen	46
Sipilän hallituksen uudistuksilla on ollut alkuvaiheesta lähtien selkeät tavoitteet	29
Uudistusten tavoitteenasettelu perustuu riittävän monipuoliseen tietoon	16
Uudistuksia valmistellaan järkevällä aikataululla	13
Uudistusten valmistelussa on otettu riittävästi huomioon, miten ehdotukset ovat toteutettavissa	9
Uudistuksissa on onnistuttu välttämään siiloutumista eli sektorirajojen korostumista	9
Valmistelussa on tehty riittävää riskien arviointia	6
Uudistusten valmistelussa on otettu riittävästi huomioon maakuntien erilaisuus	5
N =	175

Kuvio 4. Kuntapäättäjien arviot sote- ja maakuntauudistuksen valmistelun etenemistä oman kunnan näkökulmasta koskevista väittämistä. Vastausten %-jakaumat. (N = 175). ARTTU2-kunnat, lokakuu 2016.

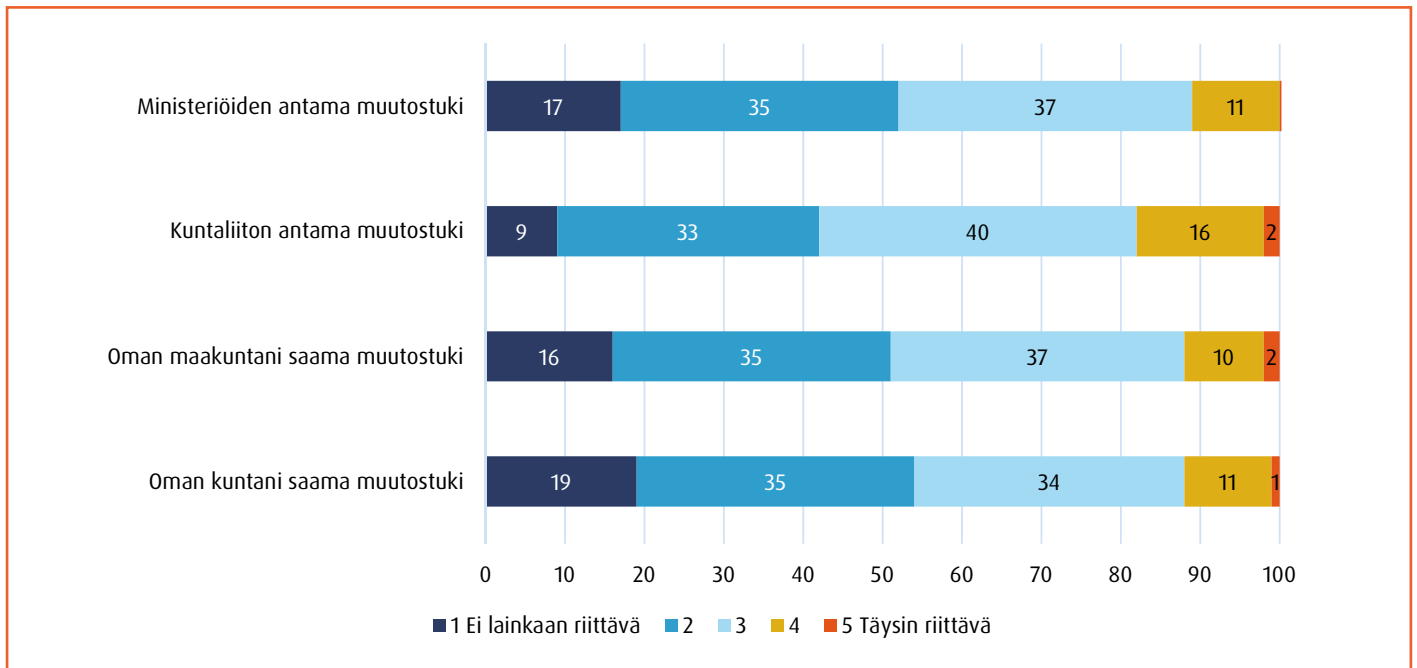
Kuvio 5. Kuntapäättäjien arviot eri tahojen merkittävyyttä uudistusten valmistelussa. Melko tai erittäin merkittävänä pitävien %-osuudet vastanneista. (N = 175). ARTTU2-kunnat, lokakuu 2016.

Vastaajat ovat suhtautuvat melko kriittisesti uudistuksen valmistelun vuorovaikutteisuuden sekä viestintään. Runsaat puolet (55 %) vastanneista eivät ole kokeneet, että valtiovalta, maakunnat, kunnat, yritykset ja järjestöt olisivat valmistelleet uudistuksia hyvässä yhteishengessä eivätkä pitäneet uudistusten valmistelua riittävän vuorovaikutteisena vastaavien ministeriöiden, maakuntien ja kuntien kesken. Vajaa puolet (46 %) vastanneista eivät yhtyneet väittämään, jonka mukaan eri ministeriöiden viestintä olisi ollut yhdenmukaista. (taulukko 8)

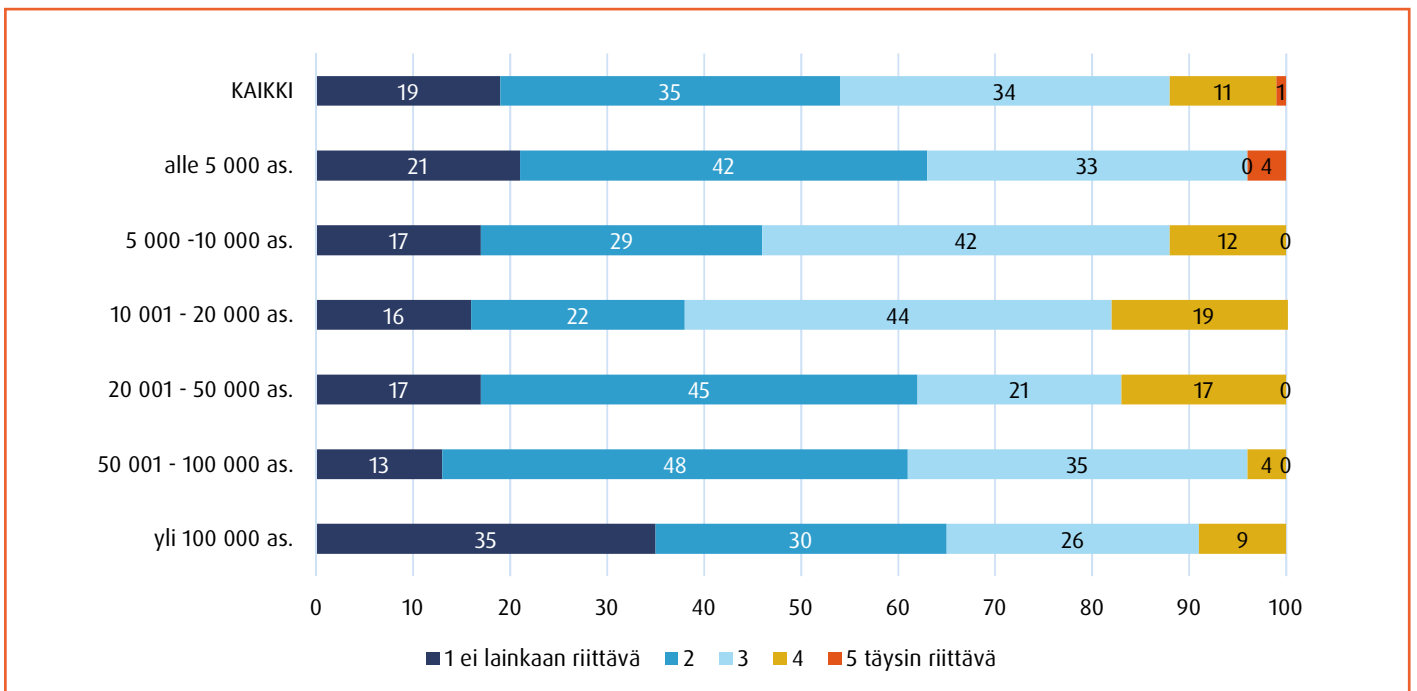
Kyselyyn vastanneet kuntien johtavat luottamushenkilöt ja viranhaltijat pitivät tähänastista muutostukea riittämättömänä (kuviokuva 6). Kuntaliiton antama muutostuki sai hieman paremman arvosanan kuin ministeriöiden antama muutostuki.

Taulukko 8. Kuntapäättäjien arviot seuraavista, uudistusten viestintää ja vuorovaikutusta koskevista väittämistä. Vastausten %-jakaumat (N = 175). ARTTU2-kunnat, lokakuu 2016.

	Eri mieltä (1&2)	Neutraali (3)	Samaa mieltä (4&5)	Yhteensä (%)
Valtiovalta, maakunnat, kunnat, yritykset ja järjestöt ovat valmistelleet uudistuksia hyvässä yhteishengessä	55	35	13	100
Uudistusten valmistelu on ollut riittävän vuorovaikutteisena vastaavien ministeriöiden, maakuntien ja kuntien kesken	55	37	8	100
Eri ministeriöiden viestintä on ollut yhdenmukaista	46	37	17	100
N =				175

Kuvio 6. Kuntapäättäjien arviot eri tahojen antamasta, tähänastisen uudistusten muutostuen riittävydestä. Vastausten %-jakaumat. (N = 175). ARTTU2-kunnat, lokakuu 2016.

Kuvio 7. Kuntapäättäjien arviot oman kunnan saamasta uudistusten tähänastisen muutostuen riittävydestä. Vastausten %-jakaumat kuntakokoluokittain. (N = 175). ARTTU2-kunnat, lokakuu 2016.

Oman kunnan saamaa muutostukea piti riittävänä 12 prosenttia ja riittämättömänä 54 prosenttia vastanneista kuntapäätäjistä. Lisää muutostukea omalle kunnalle kaivattiin kaikissa kuntakoluokissa, etenkin suurimmissa ja pienimmissä, suhteellisesti ottaen muita vähemmän puolestaan 10 001–20 000 asukkaan kunnissa (kuva 7).

Seuraava askelma

Sosiaali- ja terveysministeriö sekä valtiovarainministeriö pyysivät syyskuun 2016 lausunnot kunnilta, kuntayhtymiltä sekä muilta uudistuksen kannalta keskeisiltä tahoilta koskien hallituksen siihen mennessä valmiina olevasta esityksestä sote- ja maakuntauudistukseksi. Lausuntoaika oli 31.8.2016–9.11.2016. Lausuneita tahoja oli kuntien lisäksi paljon muitakin, sillä lausuntojen yhteismäärä nousi noin 750:een. Sosiaali- ja terveysministeriön analyysi lausunnoista valmistui 9.12.2016, ja sen vuoksi ne eivät ennättäneet mukaan tähän tuloksetraporttiin. Jätettyjen lausuntojen keskeisiä tuloksia tarkastellaan seuraavassa tuloksetraportissa keuhvällä 2017. Tuon raportin keskeinen materiaali tulee koostumaan ARTTU2-kunnille tehtävästä toisesta puntarikyselystä, joka toteutetaan tammi-helmikuussa osana ARTTU2-päätäjäkyselyä.

Lähteet

www.alueuudistus.fi

Antila Anni, Jarmo Asikainen & Arto Koski (2015): Reaaliaikaisen arvioinnin hyödyntäminen rakennemuutoksissa Kokemuksia kuntaliitosten arvioinneista. Kuntaliiton verkkajulkaisu.

Hallituksen esitysluonnos 31.8.2016. Hallituksen esitys eduskunnalle maakuntauudistukseksi ja sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisuudistukseksi sekä niihin liittyviksi laeiksi

Sosiaali- ja terveysministeriö (2016a): Lausuntoyhteenveto hallituksen linjauksista itsehallintoaluejaon perusteiksi ja sote-uudistuksen askelmerkeiksi. Sosiaali- ja terveysministeriön raportteja ja muistioita 2016:10

Sosiaali- ja terveysministeriö (2016b): Lausuntoyhteenveto maakuntauudistukseksi ja sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisuudistukseksi laaditusta hallituksen esitysluonnoksesta

Sosiaali- ja terveysministeriön raportteja ja muistioita 2016:64

Stenvall Jari, Antti Syväjärvi, Hanna Vakkala, Petri Virtanen & Kari Kuoppala (2015): Kunnat ajopuina – koskesta sumaan Vuosina 2011–2014 kuntiin kohdistuneiden uudistusprosessien arviointi. ARTTU2-ohjelman tutkimuksia nro 1. Suomen Kuntaliitto.

Valtioneuvoston kanslia (2015): Ratkaisujen Suomi. Pääministeri Juha Sipilän hallituksen strateginen ohjelma 29.5.2015. Hallituksen julkaisusarja 10/2015.

Liite 1. REA-puntarikyselyn 2016 otokset ja vastausprosentit ARTTU2-kunnissa. Lokakuu 2016.

	Otos, lkm	Vastanneita, lkm	vastaus-%
Askola	12	8	66,7
Espoo	11	3	27,3
Hattula	12	6	50,0
Hirvensalmi	10	4	40,0
Hollola	12	7	58,3
Hämeenlinna	13	5	38,5
Inari	12	6	50,0
Jyväskylä	13	5	38,5
Kankaanpää	9	4	44,4
Keitele	10	7	70,0
Kemiönsaari	12	6	50,0
Keuruu	12	5	41,7
Kokkola	12	7	58,3
Kotka	13	4	30,8
Kurikka	14	2	14,3
Kuusamo	11	4	36,4
Lappeenranta	12	4	33,3
Lempäälä	12	3	25,0
Liperi	12	8	66,7
Mikkeli	13	4	30,8
Mustasaari	13	5	38,5
Nivala	10	4	40,0
Oulu	15	3	20,0
Paltamo	11	2	18,2
Parkano	13	2	15,4
Petäjävesi	11	4	36,4
Pudasjärvi	11	5	45,5
Raasepori	12	3	25,0
Raisio	12	3	25,0
Rautalampi	12	5	41,7
Salo	10	2	20,0
Sipoo	12	4	33,3
Säkylä	10	3	30,0
Tampere	12	2	16,7
Tornio	14	4	28,6
Turku	13	2	15,4
Vaasa	11	4	36,4
Vantaa	11	8	72,7
Vimpeli	10	3	30,0
Vöyri	12	5	41,7
Yhteensä	472	175	37,1

ARTTU2-tutkimusohjelma

Kunnissa toteutettujen ja tulevien uudistusten arviointitutkimusohjelma 2014–2018 eli ARTTU2 on useasta osaprojektista koostuva tutkimuskokonaisuus. Sen tavoitteena on tuottaa systemaattista ja vertailukelpoista tutkimustietoa kuntia koskevien uudistusten ja kehittämistoiminnan vaikutuksista. Se selvittää, miten uudistukset ovat vaikuttaneet mm. kuntien palveluihin, talouteen, demokratiaan ja johtamiseen, henkilöstövoimavaroihin sekä yhdyskuntarakenteeseen ja elinvoimaan.

Ohjelmassa on mukana 40 tutkimuskuntaa, jotka edustavat erikokoisia ja -tyyppisiä kuntia eri puolilta Suomea.

Tutkimuskunnat ovat Askola, Espoo, Hattula, Hirvensalmi, Hollola, Hämeenlinna, Inari, Jyväskylä, Kankaanpää, Keitele, Keimiönsaari, Keuruu, Kokkola, Kotka, Kurikka, Kuusamo, Lappeenranta, Lempäälä, Liperi, Mikkeli, Mustasaari, Nivala, Oulu, Paltamo, Parkano, Petäjävesi, Pudasjärvi, Raasepori, Raisio, Rautalampi, Salo, Sipoo, Säkyä, Tampere, Tornio, Turku, Vaasa, Vantaa, Vimpeli, Vöyri.

ARTTU2 on jatkoa vuosina 2008–2012 toteutetulle, vastaavantyyppiselle Paras-arviointitutkimusohjelmalle.

Ohjelma on eri tutkimus- ja rahoittajatahojen yhteinen, ja sitä koordinoi Kuntaliitto.

Lisätietoja ARTTU2-tutkimusohjelmasta: www.kunnat.net/arttu2